

Document Citation

Title Sommaren med Monika

Author(s)

Source Svensk Filmindustri

Date

Type distributor materials

Language Swedish

Pagination

No. of Pages 12

Subjects Bergman, Ingmar (1918-2007), Uppsala, Uppland, Sweden

Film Subjects Sommaren med Monika (Summer with Monika), Bergman, Ingmar, 1953



REKLAMRÅD



Annonskliché nr 1.

SOMMAREN MED MONIKA

Producent: Svensk Filmindustri. Produktionsledning: Allan Ekelund.

Manuskript: P. A. Fogelström. Regi: Ingmar Bergman.

Script-girl: Birgit Norlindh. Foto: Gunnar Fischer.

Ljud: Sven Hansen. Arkitekt: P. A. Lundgren.

Inspicient: Tor Borong. Klippning: Tage Holmberg och Gösta Lewin.

Maskör och perukmakare: Firma Carl M. Lundh.

Musik: Erik Nordgren. Musikalisk ledning: E. Eckert-Lundin.

Ljudsystem: Aga-Baltic.

Rollerna spelas av:

| Monika Harriet Andersson |
|---|
| Harry Lars Ekborg |
| Lelle John Harryson |
| Harrys far Georg Skarstedt |
| Harrys faster Dagmar Ebbesen |
| Monikas far Ake Fridell |
| Monikas mor Naemi Briese |
| Direktören hos Forsbergs Gösta Eriksson |
| Kamrern hos Forsbergs Gösta Gustafsson |
| Basen hos Forsbergs Sigge Fürst |
| Försäljaren hos Forsbergs Gösta Prüzelius |
| Chefen i grönsakslagret Arthur Fischer |
| Chauffören i grönsakslagret Torsten Lilliecrona |
| Förste mannen i grönsakslagret Bengt Eklund |
| Andre mannen i grönsakslagret Gustaf Färingborg |
| Villaägaren Ivar Wahlgren |
| Hans fru Renée Björling |
| Hans dotter Katrine Westerlund |
| En annan villaägare Harry Ablin |
| Två man på gården Wiktor Andersson-Kulörten och Birger Sahlberg |
| |

Längd: 2.600 m.

Censur: gul.

Kort innehållsbeskrivning:

Harry arbetar i ett porslinslager och Monika i ett grönsakslager, som är beläget på samma gata. Båda har mycket otrevliga arbetsförhållanden och glädjefattiga hem. Då de första gången träffas på ett kafé talar de om att fara ifrån alltsammans. När Monika förlorar sitt arbete söker hon upp Harry, vars far ligger på sjukhus. De flyttar till den motorbåt, som ägs av Harrys far och en vacker dag lämnar de staden för att tillbringa en sommar i frihet i Stockholms skärgård.

De upplever en mycket lycklig tid tillsammans, och en dag på eftersommaren talar Monika om för Harry, att de väntar barn. De återvänder till staden och gifter sig. Harry studerar på sin fritid, men Monika, som nu fött en flicka, tycker att äktenskapet är grått och vardagligt. Hon är otrogen, Harry upptäcker detta, och det blir skilsmässa.



Notis- och recensionskliché nr 1.

I »Sommaren med Monika» förkroppsligar Harriet Andersson den fräna söderbönan Monika — eller Nickan som hon kallas bland kamraterna. Endast 17 år är hon men redan veteran när det gäller killar. Hon låter ingen sätta sig på näsan på henne, hon biter ifrån sig och kan minsann klara sig själv, även om moralens väktare förfäras över hennes metoder. Den blyge och litet veke Harry dras till henne och hennes känslor för honom blir också djupa och äkta

- fast han liknar ju inte hennes filmstjärneideal förstås.

Harry arbetar i ett porslinslager, Monika i ett grönsakslager och båda vantrivs lika hjärtligt. En dag tröttnar dom på att bli hunsade och utskällda, »lånar» Harrys farsas motorbåt och kuskar sen omkring hela sommaren i skärgården. Dom upplever några härliga månader, men när hösten kommer måste dom tillbaka till staden och möta det ordnade samhällets problem, vilka tornat upp sig för dem. Harry har utvecklat sig positivt, men Monika är samma miljöskadade naturbarn som förr, hon känner inte med hjärtat, hon känner med sin kärnfriska, starka, pockande natur. Hon är lika farlig för den allmänna säkerheten i storstadens djungel som någonsin.

II.

— Så var det skådespelarna. Och jag tyckte att jag hade tur igen, de föreställde inte de två ungdomarna utan var dom. Det var inte en ung skådespelare från Dramaten som satt på den stora tunga trehjulingen, som fumligt följde historiens unga flicka, som flydde och upplevde seger och nederlag — nej, det var Harry, han själv. Det var inte en söt och pigg ung skådespelerska som slog och sparkade på grönsakslagret, som tog hand om den unge pojken, som låtsades supa sej full och skrek och tjoade vid stranden, som bittert spottade ut sina ord i slutscenerna. Nej, åter nej, det var Monika, ibland lockande och vacker, ibland brutalt frånstötande.

Så skrev författaren till »Sommaren med Monika» Per Anders Fogelström sedan han sett Ingmar Bergmans filmversion av romanen



Notis- och recensionskliché nr 2.

i ett litet körrum i Filmstaden. Och filmen var ändå långt ifrån färdig. Den saknade musik och andra ljudeffekter, ja, den var inte ens slutgiltigt klippt. Men Fogelström var nu säker på att Bergman hade fattat hans intuitioner rätt och överlämnade med fullt förtroende åt regissören att fullborda verket, eller som han själv uttryckte sig i sin uppmärksammade artikel i Folket i Bild:

— Så ville jag ha det, man har gett mer än jag kunde begära. Monikas roll i SF-filmen »Sommaren med Monika» spelas av Harriet Andersson, Harry är Lars Ekborg, Lelle gestaltas av John



Ingmar Bergman intervjuar sig själv inför premiären på »Sommaren med Monika».

- Hur var det att göra Monika?

— Jag gjorde inte Monika. Fogelström avlade henne i mig, sen gick jag likt elefanten havande i tre år och i somras föddes hon med stort hallå. I dag är hon ett vackert och vanartigt barn. Jag hoppas hon kommer att vålla känslorabalder och reaktioner av olika slag. Den likgiltige skall jag mana till duell.

- En i sanning oregerlig faderskärlek.

— För de flesta är en film en kort vara som tvål, tändstickor eller emaljerade löständer. Så icke för regissören. Han lever med sitt opus (lever rövare med sitt opus) till premiärdagen, då han motvilligt utlämnar det till premiärpubliken.



Notis- och recensionskliché nr 4.



Notis- och recensionskliché nr 5.



Notis- och recensionskliché nr 3.

Harryson och i övrigt kan nämnas Äke Fridell, Dagmar Ebbesen och Naemi Briese. Fotograf är Gunnar Fischer och premiären blir på den

III.



Notis- och recensionskliché nr 6.

- Måste det vara så?

— För mig är det så. En film förorsakar mig så många bekymmer och sådana mängder av reaktioner att jag måste älska den för att komma över och förbi.

Det gives även sansade regissörer.

— Naturligtvis, herr redaktör. Jag har hört talas om flera stycken dylika individer som är både kloka och förståndiga och dessutom uppför sig nästan som riktiga människor, till och med när de gör en film.

- Och dem föraktar ni?

— Jag avundas dem inte, de har det svårare än vi som förlorat eller aldrig ägt anständighetens långa kalsonger, det kritiska förståndets guldbågade glasögon eller efterklokhetens rasslande stärkskjorta.

- Stackars film, stackars skådespelare, stackars etcetera!

- Inte alls. Om ni tittar noga efter ser vi en liten grunka stiga upp ur mitt huvud.

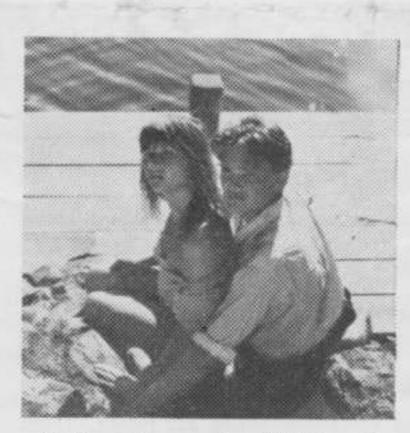
- Menar min herre toppen på min herres basker?

— Basker! Det som redaktören kallar toppen på min basker är icke någon topp på en basker utan en radar. Med denna radar gör jag mina filmer och den har i varje fall aldrig varit sämre än ovannämnda kalsonger, glasögon eller frackskjorta.

- En del grundstötningar... I dimmiga farvatten... förrädiska

blindskär. Hm!

— Betänk att tekniken förbättras under åren. Även radar har sina barnsjukdomar. Men låt oss tala om Monika!



Notis- och recensionskliché nr 7.



Notis- och recensionskliché nr 8.

- Där förekommer efter vad jag hört det i svensk film obligatoriska nakenbadet?
- Jag har inte hört att naketbadandet blivit obligatoriskt i svensk film. Men jag tycker det borde vara det.
 - Aha!
- I ett land vars klimat sällan ger anledning till annat än karbad, isbad eller finsk bastu utom möjligen en eller två gånger på året, borde vi genom filmens försorg bibringas illusionen av att det gives någon idyllisk nejd, där välskapta unga flickor plaskar omkring som Gud skapat dem utan att få gåshud ända ner mellan tårna.
- Så nakenbadandet i herr Bergmans film har icke framprovocerats av produktionsledningen?
- Doktor Dymling har inte haft något att invända mot dessa scener. Per Anders Fogelström har funnit dem vara i bokens anda
 vi tyckte faktiskt att det var roligt att göra dem (utom kanske Harriet Andersson som frös fast ideligen och fick sågas och eldas loss men som offrade sig för konsten.)
 - Vill ni ha något sagt med denna film?
- Om man nödvändigtvis ska tråka ut läsarna med en films så kallade budskap så låt oss göra det kort. I fyra ord, och på fogelströmska.
 - ?
 - STICK! MEN VAND OM!
- Herr Bergman anser visst att film och litteratur inte bör ha med vartannat att göra. Men Monika var ju en roman! Inte sant?
- Om jag nu har lust att vara inkonsekvent, så är det min ensak och inte för att reta några. I detta fall var romanen faktiskt en filmsynopsis långt innan den blev en roman. För övrigt har Fogelström varit en förstående, lojal och på allt sätt storartad arbetskamrat. Men han skriver ju inte heller med tanke på odödligheten. Den som säger något nedsättande om Fogelström, ska jag utmana på du...
 - Något vackert minne från inspelningen?
- Som alltid. Man glömmer slitet och minns det roliga. I det här fallet skärgården. Vi...

- Fatta er kort!
- En morgon klockan sex. Vi var på väg till inspelningsplatsen, dunkade fram över bleket i vår lilla skuta »Viola av Ornö». Havshorisonterna flöt ihop med himlen, kobbarna stod likt svävande bläckfiskar i allt detta mjukvita. Däruppe brann solens eldknapp, det var varmt och ovanligt stilla, fanns inte ens en dyning, inte en krusning, det var som evigheten själv, det var som man vore i evigheten, havslukten, darrningarna i skrovet, sorlet kring stäven och den höga tystnaden, evighetens sommar.
 - Sen då, vad hände?
 - Ingenting. Det var bara det.



Annonskliché nr 2.

Man skriver om filmen:

Ingmar Bergmans och Per Anders Fogelströms »Sommaren med Monika» är en film som har mycket av Stockholms, skärgårdens och ungdomens behag... Det finns i detta skärgårdsparti bilder som är ganska förtrollande i sin frihet och friskhet och där man verkligen känner vinden och vattnet i sina nerver.

Carl Björkman i Dagens Nyheter.

En sommarlek bland kobbar. Bioåskådaren upplever skärgården med dem, skärgårdens kluckande vatten och alla ljud. Det är ganska förtrollande. Man tycker om denna oömma och dock så ömma moderna ungdom.

Robin Hood i Stockholms-Tidningen.

Det tycks vara ett område som Ingmar Bergman och fotografen Gunnar Fischer numera behärskar intill fulländning: molnen, vattenreflexerna och de soliga paradisidyllerna, hela den svenska drömbilden av frihet. ... Bättre än Lars Ekborg och Harriet Andersson kunde knappast någon ha gjort dessa fribytare; de har träffat den exakt rätta tonen av ensamhet och trots, sårad idealitet och ömhetslängtan... Den skildrar det äktaste av allt: flykten, revolten, uppbrottet.

Jurgen Schildt i Morgon-Tidningen.

Sommaren med Monika är en både fränt riktig, roande och lyriskt vacker berättelse om den eviga längtan bort.

Mauritz Edström i Arbetaren.

Man ler roat åt de båda ungdomarna och accepterar med förtjusning en kärlek som får två att rymmas i en sovsäck och lever ut i naken frihet under sommarsol och farande skyar.

Filmson i Aftonbladet.

Det bakgårdsstockholm som bildar bakgrunden men också motivet för ungdomarnas flykt skildras i lika delar riktigt, roligt och vackert. Och de figurer som rör sig där är alltigenom levande.

Staffan Tjerneld i Expressen.

»Sommaren med Monika» hör till årets intensivaste, mest intressanta filmer.

T.T. i Idrottsbladet.

4 stjärnor i Veckorevyn.

4 poäng i Se.

A i Filmjournalen.

»Sommaren med Monika» kommer att ses av många och den kommer att diskuteras.

Jackie i Värmlands Folkblad.

Med »Sommaren med Monika» efter P. A. Fogelströms roman visar Ingmar Bergman än en gång att han mer än någon annan har förmåga att skildra ungdom modell 1950.

Nya Wermlands-Tidningen.

Det finns så mycket av skönhet och riktighet i den här filmen.

Abe i Eskilstuna-Kuriren.

Filmen kan inte undgå att intressera.

Tidn. Folket.

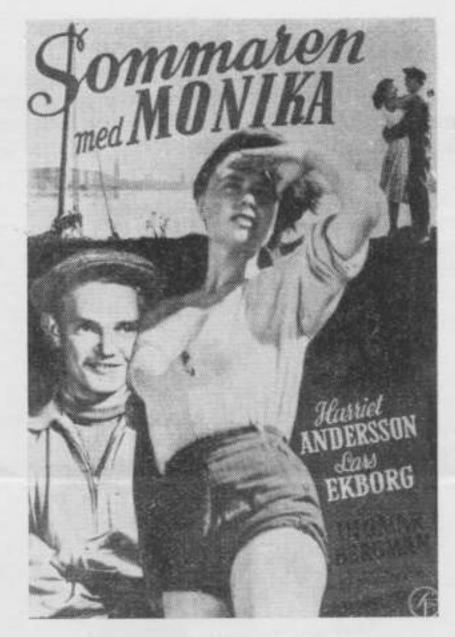
För första gången under säsongen kommer toppbetyget A till heders och orsaken är Ingmar Bergmans, författaren P. A. Fo-



Annonskliché nr 3.



Annonskliché nr 4.



Affisch 70×100 cm.

gelströms, Harriet Anderssons, Lars Ekborgs och fotograf Gunnar Fischers »Sommaren med Monika».

Mons Anan den biev en valen.

Svensk films beinge inte hellerdaste, ärligaste och mest lyhört tolk om skildring av det svindlande äventyr som heter ungdom.

Mons Mossner i Filmjournalen.

Man skriver om Harriet Andersson:

Harriet Andersson som Monika är en prima flicka med en oemotståndlig, barnsligt sensuell charm. På något sätt verkar hon Simone Simon som stockholmsböna. Hon är alldeles utmärkt i några små scener av hjälplöshet, ömhet och förtroende där hon kurar ihop sig hos sin Harry i sommaren ute på skäret, och hon är både lustig och lockande där hon på sina kalvben kliver omkring på klipporna och ute i vattnet. Carl Björkman i Dagens Nyheter.

Harriet Andersson bekräftar här vilken utomordentlig filmartist hon är, känslig, skiftande, med förmåga att ge hela sig och hela livet i en blick, en obetydlig darrning på munnen.

Robin Hood i Stockholms-Tidningen.

Harriet Anderssons lilla söderböna är nog så genuin, hon småkuttrar, hånglar och fräser med eftertryck, klär av sig och på sig med stor fermitet och fyller alla anspråk på ouppfostrad och ohämmad kättja, modell fyrtiotal.

Lill i Svenska Dagbladet.

Vällustigt vacker och vulgär vaggar Harriet Andersson omkring på skäret och vältrar sig i bädden.

Filmson i Aftonbladet.

Hon är Flickan från Söder i en grad som man aldrig tidigare sett på svensk film. Staffan Tjerneld i Expressen. Monika är sällsamt levande i alla situationer och hennes kropp fullkomligt strålar av sexuell livskraft. När fotografen går henne inpå livet då händer det saker som kommer äldre herrar att hoppa högt i bänkarna. Karl Ekwall i Aftontidningen.

Harriet Andersson har vuxit fascinerande som skådespelerska sedan »Trots». Hennes samtidigt loja och till en början småhysteriskt handlingskraftiga Monika är en utsökt prestation, gjord med fina medel.

Mauritz Edström i Arbetaren.



Stolpaffisch.

Sommaren med Monika kommer att gå hela vintern med Harriet.

Cello i Stockholms-Tidningen.

I sin primitiva sexualitet är Monika mera något av grottmänniska än reflekterande varelse. Hon är härlig att beskåda i Harriet Anderssons version.

Tidn. Upsala.

Harriet Andersson som Monika spelar ut hela sin erotiska ungflickscharm.

El-ström i Örebro-Kuriren.

Harriet Andersson ger en fullt tillfredsställande bild av ohämmad njutningslystnad och kattaktig kvinnlighet.

Marianne i Nerikes Allehanda.

Harriet Andersson gjorde helt enkelt en mästerlig roll.

Jackie i Värmlands Folkblad.

Harriet Andersson är sällsynt äkta i sitt spel och man har svårt att tänka sig någon annan som så skulle kunna tolka denna moderna tonåring och ge rollen så många intensiva skiftningar.

Anil i Karlstads-Tidningen.

En mera uppnosig, tuggummituggande men samtidigt vek och ömhetshungrande söderböna har sällan om ens någon gång setts i svensk film. Hon är friskheten själv när hon hoppar omkring och exponerar sina behag på klipporna i skärgården.

Nya Wermlands-Tidningen.

Harriet Andersson skildrade lika trovärdigt den nykära tonårsflickan som den indolenta modern.

Abe i Eskilstuna-Kuriren.

Harriet Andersson som Monika spelar ut på ett friare, öppnare, mer äkta sätt än i någon film tidigare.

Fra Diavolo i Frihet.

Harriet Andersson är Monika som författaren måste tänkt sig henne, en helt vanlig brallis, snäll och rar, velig, ömhetstörstande och hållningslös i en enda oupplöslig och farlig blandning. Harriet Andersson spelar henne storartat och hennes gradvisa förvandling till skärgårdspirat är verkligen roande att följa.

Gunnar Tannefors i Vecko-Revyn.

Harriet Anderssons otämjda troll dominerar berättelsen. Hon spelar roligt och absolut hämningslöst — ljuv och spinnande som en kattunge när andan faller på, minuten efter fräsande och spottande som en hårdpumpad karbidlampa.

Gits i SE.

Man skriver om Lars Ekborg

Lars Ekborg som Harry är verkligen den unge stockholmspojken av i dag tagen på kornet, öppen, frimodig och trotsig, beredd att alldeles på egen hand klara sin generations problem. Man får all sympati för honom — också i hans mera hårdhänta ögonblick.

Carl Björkman i Dagens Nyheter.

Också Lars Ekborg är mycket bra.

Robin Hood i Stockholms-Tidningen.

Han har en känslig trubbighet och mognar trovärdigt som människa.

Mauritz Edström i Arbetaren.

Ännu skickligare är Lars Ekborgs prestation som den i grunden fine och städade grabben som faller för bönan.

Filmson i Aftonbladet.

Men för Harriet Anderssons skull får man inte glömma bort Lars Ekborg. Han kanske t. o. m. är bättre än hon.

Karl Ekwall i Aftontidningen.

Man blir helt övertygad om att hans mycket sensibla ansikte kommer att ses i många filmer framöver.

Staffan Tjerneld i Expressen.

Lars Ekborg ackompanjerar rent lysande som »den snälle killen», bedårad, förförd, men sund i sin kärlek och sin livstro.

Pir Ramek i Upsala Nya Tidning.

Ett synnerligen lovande filmlöfte är också Lars Ekborg, som gör Harrys ingalunda lätta roll. Var så säkra på att han återkommer i stora uppgifter.

El-ström i Örebro-Kuriren.

Lars Ekborgs uttrycksfulla ansikte ger liv åt rollen.

Marianne i Nerikes Allehanda.

Lars Ekborg gestaltade den 18-årige ynglingen. Det var en prestation som man sent skall glömma.

Jackie i Värmlands Folkblad.



Ljustrycksaffisch nr 1.

Lars Ekborg är om möjligt ännu bättre som den ärlige, rejäle grabben. Han har ett sällsynt levande ansikte och maken till de scener när han kommer underfund med att hans fru bedrar honom, får man söka efter.

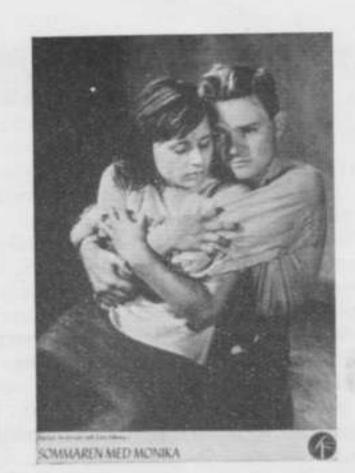
Anil i Karlstads-Tidningen.

Lars Ekborg är inte mindre övertygande han.

Nya Wermlands-Tidningen.

Lars Ekborg visar än en gång upp ett strålande spel, som befäster hans ställning som en av de ledande unga skådespelarna i vårt land. Han har fångat sin enkla, veka arbetargrabb precis på kornet.

Fra Diavolo i Frihet.



Ljustrycksaffisch nr 2.

Man skriver om Ingmar Bergman:

Skärgårdsbilderna är i alla fall filmens bästa; i dem har uppenbarligen Ingmar Bergman själv varit förälskad, liksom han varit förälskad i de båda ungdomar som här alldeles utmärkt spelar sina ungdomliga huvudroller.

Carl Björkman i Dagens Nyheter.

Här är det Ingmar Bergman själv som går i närkamp och avslöjar sin mästarblick... Han har än en gång visat sig kunna skildra ungdom på film kanske bättre än någon annan här i landet.

Karl Ekwall i Aftontidningen.



Ljustrycksaffisch nr 3.

En Ingmar Bergman-film är aldrig likgiltig, antingen den roar eller retar, och det
mesta är fängslande i denna. Förtjust följer
man hans förälskade försjunkande i skärgårdens och kvinnoskönhetens topografi
under de förrymda ungdomarnas korta
sommarlek. Filmson i Aftonbladet.

I ett svepande, medryckande bildspråk berättar han historien, friskt, enkelt, rakt på sak och med en utsökt karakteristik av miljöer och människor.

Staffan Tjerneld i Expressen.

Den sommarsaga som följer har Ingmar Bergman berättat med samma sensibla nyansering som han visade i »Sommarlek». Jurgen Schildt i Morgon-Tidningen.

Man skriver om Gunnar Fischer:

Gunnar Fischers betagande bildrapsodi kring vårdisets Stockholm och sommarens glittrande skärgårdsparadis.

Lill i Svenska Dagbladet.

Gunnar Fischers fotografi är utsökt som alltid.

Mauritz Edström i Arbetaren.

Mycket skulle man vilja dröja vid. Inte minst fotografen Gunnar Fischers förmåga att få nya bildvalörer ur slitna motivkretsar.

Staffan Tjerneld i Expressen.

Ett mycket starkt plus har filmen i Gunnar Fischers mästerliga fotografering. El-ström i Örebro-Kuriren.

Gunnar Fischers foto är utsökt. Så vackra bilder från Stockholm och skärgården får man leta efter.

Marianne i Nerikes Allehanda.

Utsökt vackra naturscenerier som fotografen Gunnar Fischer fångat.

Anil i Karlstads-Tidningen.

Gunnar Fischers foto är makalöst.

Abe i Eskilstuna-Kuriren.

Gunnar Fischers bilder av vindkrusade fjärdar, ödsliga holmar och ett soldränkt hav är ett stycke oändligt tjusande naturlyrik.

Athos i Tidn. Folket.

Och så till sist den obligatoriska hyllningen till Gunnar Fischers skärgårdsfoto. Gunnar Tannefors i Vecko-Revyn.

Huvudroll nr 2 har Ingmar Bergman vikt för den svenska skärgården, där han med Gunnar Fischers hjälp hittar poesi i varenda vindstråk.

Gits i SE.

Ingmar Bergman har upplevt sommaren i Stockholm och i skärgården och han (och fotografen Gunnar Fischer) vet att förmedla sin upplevelse till biopubliken. Fra Diavolo i Frihet.

Lysande förprogram

VINDEN och FLODEN

Arne Sucksdorffs Indien-film »Vinden och floden» är inspelad i Kashmir, den vackra dalgången mellan Himalajas nordvästliga utlöpare. Där lever alla människor på vattnet och vid vattnet - den mångflikiga Wulnarsjön och den slingrande floden Jhelum. Underliga farkoster glider fram på det klara vattnet som är en spegel för snökammar och snötoppar. Kashmirs inbyggare är glada och vackra, och deras land är en mötesplats mellan två civilisationer, två sätt att leva. Vägarna går mellan bergspassen i norr och söder. Kamelkaravanerna möter lurviga jakoxar och bärare i fårskinnspälsar förvånas inte vid åsynen av mantelklädda köpmän med konstfärdigt virade turbaner.

PRISER PÅ VÅRT REKLAMMATERIAL:

| Affisch 70×100 1:25 pr st. | Annonsklichéer (hyra) |
|--|---|
| Stolpaffischer 0:15 » | Notis- och recensionsklichéer (hyra) 1:75 pr st |
| Reklamblad 5:- pr 100 st. | Fotografier: 24×30 (hyra) |
| Ljustrycksaffischer, 50×70 cm., 3 olika 1:75 » | |

Reklamfilmer (trailer) tillhandahålles Eder gratis. Kör den vid varje lämpligt tillfälle!

